

عنوان مقاله:

ارزیابی و سنجش نقش شاخص های محیط طبیعی در توسعه کالبدی شهری مطالعه موردی (شهر کازرون)

محل انتشار:

مجله علوم جغرافیایی، دوره 19، شماره 42 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

علی حاجی زاده بیدگلی - دانشجوی دکتری گروه مهندسی شهرسازی، دانشکده هنر معماری و شهرسازی واحد کرمان دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

کوروش افضلی - دکترای شهرسازی استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان، مدیرعامل مهندسین مشاور امودان

کرامت اله زیاری - دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

توسعه کالبدی شهرها با توجه به مقر جغرافیایی و متاثر از شاخص ها و عوامل طبیعی است. هدف اصلی این پژوهش، بررسی روند توسعه شهر کازرون و ارزیابی نقش شاخص های محیط طبیعی است. در این پژوهش، داده های اصلی با مراجعه به سایت زمین شناسی آمریکا، تصاویر ماهواره ای شهر کازرون برای دوره زمانی (۱۴۰۰-۱۳۶۰) تهیه شده و از لایه های جهت انجام عملیات همپوشانی بهره گرفته است. همچنین از آزمون های آماری واریانس یک طرفه ANOVA و آزمون تخمین میانگین اثرگذاری جهت سنجش شاخص های طبیعی پژوهش استفاده شده است. نقشه ها و آزمون های بکار گرفته شده در این پژوهش با استفاده از نرم افزارهای Arc GIS، Envi ۵.۳ و Spss تهیه شده است. نتایج این پژوهش طی دوره زمانی ۱۳۶۰-۱۴۰۰، شهر کازرون بیشترین میزان گسترش کالبدی - فیزیکی خود را در محور جنوب شرقی داشته است. محور شمال غربی شهر کازرون، جایگاه دوم را از نظر میزان مساحت گسترش یافته به خود اختصاص داده است. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که این شهر از نظر شاخص های توپوگرافی (کمتر از ۱۵۰۰ متر)، شیب (کمتر از ۹ درصد)، بافت خاک (رس و آهک)، فرسایش خاک (فرسایش خیلی کم) و سازند زمین شناسی (مخروط افکنه کوهپایه ای) در اغلب جهات جغرافیایی با محدودیتی در توسعه کالبدی روبرو نمی باشد و تنها موانع طبیعی در جهت گسترش فیزیکی شهر کازرون در ناحیه شمالی، شمال شرقی و شرقی شهر ناشی از عوامل توپوگرافیک بوده است. در محورهای غربی، جنوب غربی و تا حدودی شمال غربی موانع طبیعی جدی وجود نداشته و تنها زمین های کشاورزی و باغات مانع توسعه کالبدی شهر کازرون شده اند. شاخص های تکنوتیک و منابع آبی الگوی رفتاری خاصی بر توسعه کالبدی شهر پیاده نکرده اند و این شهر بدون توجه به حریم های خطر به گسترش خود ادامه داده است. به صورت کلی، شرایط طبیعی مناسب در محورهای جنوب شرقی و شمال غربی این شهر سبب شده است که این دو محور پس از انقلاب اسلامی، بیشترین میزان مساحت توسعه فیزیکی شهر را به خود اختصاص دهند.

کلمات کلیدی:

محیط طبیعی، توسعه کالبدی - فیزیکی، الگوی رفتاری، کازرون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1721693>

